

Concluziile doamnei avocate generale a Curții

Laila Medina

În cauza C-449/25 | Serviciul pentru Imigrări al Județului Bihor (Parteneriat civil)

Comunicat de presă nr. 129/26

Luxemburg, 17 septembrie 2026

Doamna avocată generală Laila Medina: simpla exercitare a libertății de circulație, fără stabilirea unei reședințe efective în alt stat membru, nu este suficientă pentru a da naștere unui drept de ședere derivat în temeiul dreptului Uniunii Europene pentru un partener, care este resortisant al unei țări terțe, al unui cetățean al Uniunii

Refuzul unui stat membru de a acorda un drept de ședere derivat nu intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor dreptului Uniunii privind cetățenia în cazul în care cetățeanul Uniunii nu a locuit niciodată în statul membru în care a fost încheiată uniunea civilă și nu există nicio relație de dependență față de partenerul resortisant al unei țări terțe

În anul 2024, o resortisantă română a călătorit în Italia cu unicul scop de a încheia o uniune civilă cu partenera sa care are cetățenie britanică. Resortisanta română a revenit în România la scurt timp după încheierea acestei uniuni civile. La acea dată, ele locuiau în România și, respectiv, în Australia și niciuna dintre ele nu avea reședința în Italia. Șase luni mai târziu, în anul 2025, partenera sa, resortisantă britanică, a intrat în România pentru a locui acolo. După aproximativ trei luni de la sosirea sa, aceasta a solicitat prelungirea dreptului de ședere temporară în România în scopul reîntregirii familiei. Această cerere a fost refuzată pe motivul că dreptul român nu recunoaște uniunile civile între persoane de același sex și că resortisanta britanică nu îndeplinea condițiile prevăzute de legislația română referitoare la întregirea familiei¹. Aceasta a atacat decizia de returnare în fața instanței de trimitere, Curtea de Apel Oradea (România). Această instanță a solicitat Curții de Justiție să stabilească dacă articolul 21 alineatul (1) TFUE se opune refuzului României de a acorda un drept de ședere resortisantului unei țări terțe cu care cetățeanul Uniunii menționat a încheiat o uniune civilă în temeiul legislației unui alt stat membru în care niciunul dintre ei nu a avut reședința, pentru motivul că dreptul român nu recunoaște parteneriatele civile între persoane de același sex.

În concluziile sale prezentate astăzi, **doamna avocată generală Medina propune Curții de Justiție să declare că situația în discuție nu intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor tratatului referitoare la cetățenie, și anume articolul 20 și articolul 21 alineatul (1) TFUE.**

În ceea ce privește **articolul 21 alineatul (1) TFUE**, doamna avocată generală amintește că **această dispoziție conferă un drept de liberă circulație cetățenilor Uniunii și că orice drept de ședere al unui membru de familie resortisant al unei țări terțe derivă** din exercitarea acestei libertăți. Doamna avocată generală subliniază de asemenea că elementele factuale ale cauzei conduc la situația în care, după ce și-a exercitat drepturile de liberă circulație, un cetățean al Uniunii revine în statul membru al cărui resortisant este și invocă aceste drepturi pentru a obține un drept de ședere pentru partenerul care este resortisant al unei țări terțe [situație de tip „întoarcere” (U-turn)]. Chiar dacă **Directiva 2004/38 nu reglementează asemenea situații de tip „întoarcere” (U-turns)**, condițiile de acordare a unui drept de ședere derivat în statul membru gazdă unui resortisant al unei țări terțe, care este membru de familie al unui cetățean al Uniunii, **ar trebui să se aplice prin analogie**, dat fiind că în ambele cazuri cetățeanul Uniunii este cel care și-a exercitat dreptul la liberă circulație și constituie persoana de referință pentru acordarea unui asemenea drept derivat.

Pentru ca într-o situație de tip „întoarcere” (U- turn) să ia naștere un drept de ședere derivat în temeiul dreptului Uniunii, trebuie să fie îndeplinite două condiții cumulative. În primul rând, cetățeanul Uniunii trebuie să fi avut o ședere efectivă în alt stat membru în condițiile prevăzute la articolul 7 sau la articolul 16 din Directiva 2004/38. În al doilea rând, viața de familie trebuie să fi fost întemeiată sau consolidată în timpul acestei șederi efective.

În prezenta cauză, întrucât resortisanta română nu a avut o ședere efectivă în Italia – statul membru în care a fost încheiată uniunea civilă cu resortisanta britanică – și a călătorit în Italia cu unicul scop de a încheia o uniune civilă, care a fost urmată de o întoarcere imediată în România, **cerința unei „șederi efective” impusă de articolele 7 și 16 din Directiva 2004/38 nu este îndeplinită.**

În plus, **în Italia nu a fost întemeiată sau consolidată o viață de familie** în sensul jurisprudenței rezultate din Hotărârea O. și B. ² La data încheierii uniunii civile, resortisanta română avea domiciliul în România, partenera sa avea domiciliul în Australia, iar aceasta din urmă a sosit în România abia după aproximativ șase luni. Nu a existat așadar în niciun moment o viață comună de familie în Italia. Așadar, **nici a doua condiție cumulativă nu este îndeplinită.** Deși încheierea unei uniuni civile este un act important din punct de vedere juridic, el nu echivalează cu a fi dus o viață de familie în statul membru gazdă.

În ceea ce privește articolul 20 TFUE, doamna avocată generală subliniază că nu există **nicio relație de dependență care să fie recunoscută de jurisprudența Curții între resortisanta română și partenera sa.** Pragul stabilit în acea jurisprudență ³, care impune ca refuzul șederii să îl oblige pe cetățeanul Uniunii să părăsească teritoriul Uniunii în ansamblul său, nu este atins în prezenta cauză.

Avocata generală consideră așadar că **Carta drepturilor fundamentale nu este aplicabilă în această privință**, întrucât situația nu intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii; orice protecție a dreptului la viață de familie al reclamantei trebuie așadar obținută în temeiul Convenției europene a drepturilor omului.

Prin urmare, doamna avocată generală propune Curții să răspundă că articolul 20 și articolul 21 alineatul (1) TFUE, coroborate cu Directiva 2004/38 aplicată prin analogie, trebuie interpretate în sensul că nu se opun ca autoritățile statului membru al cărui resortisant este un cetățean al Uniunii să refuze acordarea unui drept de ședere pe teritoriul statului membru respectiv unui resortisant al unei țări terțe cu care cetățeanul Uniunii a încheiat o uniune civilă în temeiul legislației unui alt stat membru, pentru motivul că legislația statului membru al cărui resortisant este cetățeanul Uniunii nu recunoaște uniunile civile între persoane de același sex.

Din rațiuni de exhaustivitate, în cazul în care Curtea ar considera că dreptul Uniunii este aplicabil, doamna avocată generală întreprinde o analiză alternativă. Dispozițiile de drept român care impun dovada unei reședințe anterioare într-un alt stat membru, care impun condiția de a avea un copil comun și care refuză în mod absolut recunoașterea parteneriatului civil încheiat între persoane de același sex ar fi, în acest scenariu, incompatibile cu dreptul Uniunii.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii.

Tribunalul este competent să soluționeze cererile de decizie preliminară care privesc exclusiv 1) sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (TVA), 2) accizele, 3) Codul vamal, 4) clasificarea tarifară a mărfurilor în Nomenclatura combinată, 5) compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare, a întârzierii sau a anulării serviciilor de transport și 6) sistemul de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră. Curtea de Justiție este competentă să soluționeze toate celelalte cereri de decizie preliminară.

Nici Curtea, nici Tribunalul nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții sau a Tribunalului. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care ar fi sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție. Prezentarea situației de fapt și a cadrului juridic se raportează la data faptelor și are la bază dosarul cauzei.

[Textul integral](#) al concluziilor este publicat pe site-ul CURIA în ziua prezentării.

Persoana de contact pentru presă: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Curia Web TV](#)” precum și pe „[European Broadcasting Service](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Rămâneți conectați!

¹ Articolul 83 alineatul (1) și articolul 88 alineatul (1) și alineatul (3) litera b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002.

² Hotărârea din 12 martie 2014, O. și B., [C-456/12 și C-457/12](#) (a se vedea de asemenea Comunicatul de presă [Nr. 32/14](#)).

³ A se vedea, de exemplu, Hotărârea din 8 martie 2011, *Ruiz Zambrano*, [C-34/09](#) (a se vedea de asemenea Comunicatul de presă [Nr. 16/11](#)).